

Autorské právo a ochrana označení – vybrané otázky

Václav Stupka

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

§2 odst. 6

“(6) Dílem podle tohoto zákona není zejména námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, statistický graf a podobný předmět sám o sobě.”

- Jako takové nepožívají ochrany
- Až při zpracování do podoby autorského díla
- Příklad:
 - princip hry (např. „Člověče, nezlob se“, „Pexeso“)
 - základní herní princip televizního pořadu (např. „Neváhej a toč“, „Prima kuchařka“),
 - Pythagorova věta,
 - algoritmy jako takové,
 - vyučovací metody (např. metody výuky jazyků),
 - holý námět (např. tematika letců za druhé světové války),
 - stavební styly (např. baroko, secese)

Díla vyloučená z ochrany

- Díla úřední (např. právní předpisy, státní hymna, státní znak, městský znak);
- výtvary tradiční lidové kultury (tzv. díla folklorní)
- politický projev (např. novoroční projev prezidenta,
- řeč přednesená při úředním jednání (např. obžaloba přednesená státním zástupcem).

©

- Nemá vliv na existenci ochrany
- Funguje jako upozornění a informace o vlastníkovu práv

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Spoluautorství

- časté u učebnic a jiných vědeckých (odborných děl), počítačových programů, nejde-li o soubor či spojení příspěvků
- Spoluautorství není možné např. mezi autorem díla slovesného a díla výtvarného, taková díla však lze se souhlasem autora zařadit do díla souborného, či je možné je užít ve spojení (ilustrovaná kniha – spojení slovesného díla a výtvarných děl, opera - spojení slovesného díla a díla hudebního).

Spoluautorství u školního díla

- Student a student vs. student a pedagog
- Student samostatně vykonává svoje autorská práva
- Pedagog tvoří zaměstnanecké dílo.
- Poskytování rad a materiálů není spoluautorství.

Zveřejňování prací s nárokem třetí strany

- Zejména závěrečných prací – záleží na nárocích třetích stran (know-how, licence apod.)
- Lze zveřejnit bez předmětných součástí
- Stejně pokud obsahuje technické řešení k patentování nebo jiné ochraně, přihlášku je důležité podat před publikací

Zaměstnanecká díla v akademické praxi

- Je článek/studijní materiál/skriptum zaměstnaneckým dílem? Kdo vykonává práva?
- Na MU - Čl. 16 an. Směrnice Duševní vlastnictví na MU
- Zaměstnanecká díla s ponechaným výkonem práv

Dílo na objednávku

- Autor vykonává majetková práva
- Objednatel získává licenci pro užití díla v souladu s účelem smlouvy
- Autor může dále licencovat, pokud není ve smlouvě sjednáno jinak

Výkon práv v případě výhradní licence

- Výhradní licence omezené vs. neomezená
- Výkon práv – nabyvatel licence
- I nároky z porušení § 40 AutZ

Majetková práva u webových stránek

- Design vs. obsah
- Design – zpravidla více autorů, vykonává tvůrce stránek nebo objednavatel
- Obsah – autoři jednotlivých textů
- Souborné dílo

Majetková práva k dílům z EU projektů

- Záleží na podmínkách udělení grantu
- Zpravidla je vykonává instituce realizující projekt
- Mohou být uzavřeny licenční smlouvy s poskytovatelem dotace

Jak postupovat při porušení práv?

- Shromáždit důkazy -> domluva s autory/vykonavatelem MPA -> kontaktování narušitele -> žaloba

Zpřístupnění elektronických článků ze sborníku.

- Záleží na režimu sborníku a na smlouvě mezi autorem a vydavatelem.

Užití děl zveřejněných na internetu

- Platí stále stejná pravidla – volné užití, zákonná nebo smluvní licence
- Když zveřejníte elearning, umožníte pouze užití pro osobní potřebu nebo na základě zákonné licence
- Možnost veřejných licencí
- Užití pro osobní potřebu vs. zpřístupňování

Použití obrázků z jiného díla

- Citace § 31 AutZ
- Rozsah využití.
- Třístupňový test:
 - Ve zvláštních případech stanovených v AutZ
 - Není v rozporu s běžným užitím
 - Nejsou nepřiměřeně dotčeny zájmy autora

Použití obrázků z jiného díla

- Nemělo by se do obrázku zasahovat
- Komentář/překlad mimo něj
- Je možné použít i část
- Posuzovat zásah do oprávněných zájmů autora

Grafy a tabulky

- Samy o sobě nemusí být dílem
- Když jsou součástí jiného díla – citovat, neupravovat
- Vytvářím-li nový graf pomocí údajů z jiného, citovat

Odkazy na jiná díla

- Písemné vs. elektronické vs. embedované
- Odkaz není užitím díla (výj. Embed - někdy)
- Pokud to sám zveřejním, o užití jde.

Použití doslovného textu

- Není stanoveno ja ani v jakém rozsahu
- “odůvodněná míra”
- Doporučuje se jen nezbytný rozsah
- Kompilát

Jak citovat?

- Zákon nestanovuje striktní pravidla.
- Zpravidla se řídíme normami (ISO).
- Ze zákona uvést: autora, název, zdroj

Vlastní doslovný překlad

- Jde o citaci a současně vznik nového díla (tvůrčí překlad).
- Dílem není strojový překlad.
- Je třeba dodržet podmínky citování.

Užití vlastního textu/závěrečné práce

- Autorský zákon problém neřeší, jde spíše o etický problém
- Doporučuje se uvádět citace vlastních děl
- Poskytnu-li licenci, musím její existenci respektovat – omezení užití díla

Publikace školních děl?

- Může publikovat autor
- Při zahraniční publikaci pozor na omezení autorského práva českými zákony – školní dílo.

Články z databází, díla na MU

- Na základě licence nebo:
- Knihovní licence – k vlastní potřebě, výuce, nebo nekomerčním účelům
- Lze pořizovat kopie

Loga firem ve výukových materiálech

- Mohu k nekomerčnímu účelu – ilustrační účel
- V obchodním styku nikoliv.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

vaclav.stupka@law.muni.cz

DĚKUJI ZA POZORNOST

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ